

KUTSESTANDARD

Raudteeveeremi mehaanik, tase 3

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Raudteeveeremi mehaanik, tase 3	3

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Raudteeveeremi mehaanik, tase 3 tegeleb raudtee teeholdus- ja remondimasinate diagnostika, hoolduse, remondi, rikete leidmise ja kõrvaldamisega.

Raudteeveeremi mehaanik, tase 3 täidab ülesandeid iseseisvalt, kasutades remondijuhiseid, asjakohaseid andmebaase, varuosade ja lisavarustuse katalooge, hooldusjuhiseid, tootjapoolseid tehnilisi nõudeid ning muid asjakohaseid allikaid. Raudteeveeremi 3. taseme mehaanik vastutab enda tööülesannete täitmise eest, vastutust nõudvate otsuste langetamisel võib ta vajada juhendamist.

Raudteeveeremi mehaaniku töö toimub sise- ja välistingimustes ning väljasõitudega. Üldjuhul on see graafikupõhine vahetustega töö, mis eeldab töötamist ka öösel, puhkepäevadel ja riiklikel pühadel.

Raudteeveeremi mehaaniku kutseala koosneb kahest kutsest.

Raudteeveeremi mehaanik, tase 3 on oskustööline, kes tegeleb raudtee teeholdus- ja remondimasinate diagnostikaga, hoolduse, remondi, rikete leidmise ja kõrvaldamisega. Raudteeveeremi mehaanik, tase 5 on keskastme spetsialist, kes korraldab meeskonna tööd, juhendab madalama kutsetasemega raudteeveeremi mehhaanikuid ning kontrollib tehtud töö tulemust.

A.2 Tööosad

Kohustuslikud tööosad

- A.2.1. Teehooldus- ja remondimasinate veermiku hooldamine ja remont
- A.2.2. Teehooldus- ja remondimasinate jõuseadmete diagnostika, hooldus ja remont
- A.2.3. Teehooldus- ja remondimasinate jõuallika hooldus ja remont
- A.2.4. Teehooldus- ja remondimasinate piduriseadmete hooldus ja remont
- A.2.5. Teehooldus- ja remondimasinate haakeseadmete hooldus ja remont
- A.2.6. Teehooldus- ja remondimasinate kere ja raami hooldus ja remont

A.3 Kutsealane ettevalmistus

Tavaliselt töötavad 3. taseme raudteeveeremi mehaanikutena inimesed, kellel on vähemalt põhiharidus ja kelle kutseoskused on omandanud praktilise töö käigus vähemalt samal kutsetasemel kogenud raudteeveeremi mehaaniku juhendamisel.

A.4 Enamlevinud ametinimetused

Mehaanik, lukksepp, tehnik

A.5 Reguleerimised kutsealal tegutsemiseks

Raudteeveeremi mehaaniku töö on reguleeritud raudteeseadusega.

A.6 Tulevikuoskused

Teave oskuste ja trendide kohta, mille tähtsus valdkonnas kasvab.

Transpordi ja liikuvuse arengukavas on raudteetranspordile seatud eesmärk tõsta raudteel sõidukiiruseid, ohutust ning luua uusi ühendusi ja suunata nii reisi- kui ka kaubaliiklust maanteelt raudteele. Sellega kaasnev

raudteeveeremi, raudtee hooldus- ja remonditehnika areng nõuab ajakohaseid spetsiifilisi teadmisi raudteeveeremi tundmisel. Tulevikus on kasvav tähtsus keskkonnamõju vähendavatel tehnoloogiatel ning virtuaal- ja liitreaalsusega seotud IT-lahenduste kasutamise oskusel.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Raudteeveeremi mehaanik, tase 3 kutse koosneb üldoskustest ja kohustuslikest kompetentsidest. Kutse taotlemisel on nõutav üldoskuste B.2 ja kohustuslike kompetentside B.3.1-B.3.6 tõendamine.

Kvalifikatsiooninõuded haridusele ja töökogemusele

Nõuded kutse taotlemisel

1. Vähemalt põhiharidus
2. Läbitud erialane väljaõpe töökohal

Nõuded kutse taastõendamisel

1. Sama taseme kehtiv või mitte rohkem kui 2 aastat tagasi kehtivuse kaotanud kutse
2. Läbitud täienduskoolitus

Kutse andmise korraldus on reguleeritud raudteetranspordi kutseala kutsete kutse andmise korras.

B.2 Raudteeveeremi mehaanik, tase 3 üldoskused

1. Järgib oma töös kõikide asjakohaste standardite, juhendite ja õigusaktide nõudeid.
2. Järgib tööohutuse nõudeid (sh kasutab isikukaitsevahendeid) töö planeerimisel, töökoha ettevalmistamisel, töö käigus ja töökoha korrastamisel ning arvestab teiste inimeste ja keskkonnaga enda ümber, vältimaks tööõnnetusi.
3. Oskab rakendada töötervishoiu reeglite kohaseid ohutusvõtteid; rakendab tööd soodustavaid ja tervist säästavaid asendeid ja töövõtteid tööülesannete täitmisel.
4. Katkestab töö tervisele, tehnikale või keskkonnale ohtliku olukorra tekkides ning teavitab koheselt vastavalt nõuetele.
5. Annab vältimatut abi õnnetusjuhtumi korral ja teatab õnnetusjuhtumist koheselt vastavalt nõuetele.
6. Hoiab puhtust ja korda, kasutab teiste inimeste-, organisatsiooni-, ühiskonna- ja loodusvarasid (töökoht, seadmed, materjalid jm) hoolivalt ja otstarbekalt; sorteerib jäätmed, juhindudes taaskasutusest ning järgides jäätmekäitluseeskirja nõudeid.
7. Kasutab kõiki töövahendeid ja seadmeid otstarbekalt, sihipäraselt ja heaperemehelikult, järgides nende kasutusjuhendite nõudeid.
8. Arvestab meeskonna vajadustega ning ühise eesmärgiga ja teeb teistega ülesannete täitmiseks koostööd, sealhulgas jagab vajalikku ja kasulikku informatsiooni.
9. Kohaneb muutuvate tööoludega, oskab leida ja analüüsida asjakohast teavet oma tööülesannete täitmiseks ja lahendada probleeme oma pädevuse piires.
10. Osaleb erialastes aruteludes oma kompetentsuse piires.
11. Osaleb kutsealases täiendusõppes, rakendab õpitut oma töös.
12. Suhtleb tööalaselt eesti keeles vähemalt tasemel A1 ja ühes võõrkeeles (soovitavalt vene või inglise keeles) vähemalt tasemel A1 (vt lisa 1 „Keelte oskustasemete kirjeldused“).
13. Kasutab tööks vajalikke digitaalseid süsteeme, tööriistu ja rakendusi ning töötleb digitaalset teavet algtasemel kasutaja tasemel (vt. lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala).

Teadmised:

- 1) kvaliteedinõuded raudteeveeremi hooldusele ja remondile;
- 2) raudteeveeremile esitatavad nõuded;
- 3) raudteeveeremi põhisõlmede ja -seadmete ehitus, varustatus ja tehnoseisundi nõuded, sh tehniliste rikete liigid ja kõrvaldamise viisid;
- 4) raudteeveeremi pidurite liigid, ehitus ning töö- ja hoolduspõhimõtted;
- 5) signaal- ja ohutusvahendite liigid, kasutus- ja hoolduspõhimõtted, turvanguseadmete tööpõhimõtted;

- 6) tööohutuse- ja töötervishoiu põhimõtted, sh ilmastikutingimustest (äike, tugev tuul, vihm, jää jne) tulenevad ohud töödel ja nendest tulenevad teostatavate tööde eripärad;
- 7) ohuolukorras tegutsemise põhimõtted;
- 8) õnnetuspaigal esmaabi andmise põhimõtted;
- 9) vajalike töövahendite, mõõteriistade ja seadmete käsitlemise, hooldamise ja hoiustamise põhimõtted;
- 10) peamised töövõtted ja nende rakendamine erinevates töösituatsioonides;
- 11) kutsealaste õigusaktide ja normdokumentide nõuded, kutsealaste terminite tähendused;
- 12) jäätmekäitluse põhimõtted.

B.3 Kompetentsid

B.3.1 Teehooldus- ja remondimasinate veermiku hooldus ja remont	EKR tase 3
Tegevusnäitajad 1. Ühendab lahti pöördvankri, tõstab tungraudade abil üles raudteeveeremi kere ja jätab veeremi tungraudadele, kasutades asjakohaseid töövahendeid. 2. Veeretab välja pöördvankri, kasutades asjakohaseid töövahendeid. 3. Kontrollib rattapaaride mõõtmed, kasutades asjakohaseid mõõtevahendeid. 4. Remondib ja katsetab amortisaatorit, kasutades asjakohaseid töövahendeid ja juhindudes tootjapoolsetest nõuetest. Teadmised 1) kasutatavate tõsteseadmete liigid ja neile esitatavad nõuded; 2) troppimistöö põhimõtted ja nõuded troppidele; 3) veeremi kere pukkidele paigaldamise nõuded; 4) pöördvankrite lahtiühendamise ja kokkupaneku nõuded; 5) amortisaatorite katsetamise nõuded.	
B.3.2 Teehooldus- ja remondimasinate jõuseadmete diagnostika, hooldus ja remont	EKR tase 3
Tegevusnäitajad 1. Laseb alla ja tõstab üles rattapaarid, juhindudes organisatsioonisiseste normdokumentide nõuetest. 2. Demonteerib, hooldab ja paigaldab veomootori, juhindudes organisatsioonisiseste normdokumentide nõuetest. 3. Hooldab veogeneraatorit, juhindudes tootjapoolsetest nõuetest.	
B.3.3 Teehooldus- ja remondimasinate jõuallika hooldus ja remont	EKR tase 3
Tegevusnäitajad 1. Hooldab sisepõlemismootori gaasijaotusmehhanismi ja toiteaparatuuri. 2. Hooldab sisepõlemismootori õlitussüsteemi. 3. Hooldab sisepõlemismootori jahutussüsteemi. 4. Vahetab jahutusvedeliku jahutussüsteemis. 5. Vahetab jahutussüsteemi jahutusventilaatori. 6. Vahetab suruõhukompressori. 7. Hooldab liivatusseadmeid.	
B.3.4 Teehooldus- ja remondimasinate piduriseadmete hooldus ja remont	EKR tase 3
Tegevusnäitajad 1. Võtab maha ja paigaldab uued või remonditud piduriseadmed. 2. Vahetab rikkis suruõhuseadme (näit otsakraan, eralduskraanid, väljalaske klapp, õhutuskraanid ja ühendusvoolikud). 3. Kontrollib ja katsetab õhumahutit, juhindudes tootjapoolsete normdokumentide nõuetest. 4. Vahetab pidurihoovastiku defektse detaili ja reguleerib hoovastiku asendi.	
B.3.5 Teehooldus- ja remondimasinate haakeseadmete hooldus ja remont	EKR tase 3
Tegevusnäitajad 1. Vahetab automaatsiduri ja teiste haakeseadmete detailid, juhindudes organisatsioonisiseste normdokumentide nõuetest. 2. Remondib automaatsidurit, juhindudes tootjapoolsetest ja organisatsioonisiseste normdokumentide nõuetest. 3. Vahetab või remondib rikkis automaatsiduri lahtihaakimisseadmed, juhindudes organisatsioonisiseste normdokumentide nõuetest.	

4. Hooldab ja remondib eriveeremi jäikühendust, juhindudes tootjapoolsetest nõuetest.	
5. Remondib automaatsiduri elektri- ja suruõhuühendust, juhindudes tootjapoolsetest nõuetest.	
B.3.6 Teehooldus- ja remondimasinate kere ja raami hooldus ja remont	EKR tase 3
Tegevusnäitajad	
1. Kontrollib visuaalselt raudteeveeremi raami ja kere seisukorda, määrates kindlaks remondivajaduse.	
2. Remondib raudteeveeremi raami ja kere defektsed kohad, kasutades vastavaid remonditehnoloogiaid ja töövahendeid.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	12-07112024-1.2/4k
2. Kutsestandardi koostajad	Tõnu Aruste, AS Eesti Raudtee Mark Pakin, AS Eesti Liinirongid Indrek Rätsep, Leonhard Weiss OÜ Pavel Sergeev, Enefit Power AS Jevgeni Širai, AS Eesti Raudtee Pavel Žitnikov, AS Operail Viktor Tkatšjov, AS Eesti Raudtee Peep Õim, SA Raudteekutsed
3. Kutsestandardi kinnitaja	Transpordi ja Logistika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	30
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	07.11.2024
6. Kutsestandard kehtib kuni	06.11.2029
7. Kutsestandardi versiooni number	4
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7231 Mootorsõidukimehaanikud ja -lukksepad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	3
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Rolling-stock mechanical engineer, EstQF level 3
Vene keeles	Мастер подвижного состава
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamiskaala	